

ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ У ШКОЛАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Розвиток цифрового суспільства, окресленого Стратегією “Європа 2020” (Europe 2020), потребує ІТ-спеціалістів високого рівня, підготовка яких повинна починатися з початкової школи. Зважаючи на це освітня політика європейських країн одним із пріоритетних напрямів визначає формування інформаційно-комунікаційної компетентності всіх учасників навчально-виховного процесу на різних рівнях навчання, охоплюючи середню і вищу освіту.

Формування та оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності є предметом дослідження таких вітчизняних (Биков В. Ю., Жук Ю. М., Жалдак М. І., Локшина О. І., Ляшенко О. І., Морзе Н. В., Овчарук О. В., Спірін О. М та ін.) та зарубіжних (Г. Айзенк, С. Берт, К. Гіпс, С. Кеннеуел, Дж. Паркінсон, Д. Уільям та ін.) учених.

З вересня 2014 року у Великій Британії впроваджується освітня реформа, підґрунтям для якої були аналітичні дослідження не тільки міжнародних і національних освітніх організацій, але й різних бізнес структур, які фактично окреслили її основні напрями. Так, у аналітичному огляді «Навчання для зростання: яку освіту і навички очікують роботодавці. Огляд освіти і навичок 2012» (Learning to grow: what employers need from education and skills. Education and skills survey 2012), який був проведений Конфедерацією Британської промисловості СБІ (The Confederation of British Industry), були надані рекомендації і побажання роботодавців, адресовані представникам освіти й уряду країни щодо підвищення рівня освітніх стандартів, зокрема підвищення мотивації учнів віком 14–19 років до опанування технологіями, комп’ютерною грамотністю, отримання ІТ-спеціальностей, які, за їх прогнозами, будуть у попиті через декілька років [1].

Недостатність ІТ-спеціалістів у країні, застарілість навчальних програм з ІКТ, які, на погляд освітян Великої Британії, були більш сфокусовані на вмінні використовувати технології, а не на розвиток креативності з використання програмного забезпечення і цифрового контенту, спонукали у вересні 2014 року у рамках проведення освітньої реформи, до заміни предмету «ІКТ» у Національному курикулумі на предмет «Комп’ютинг», навчання з якого більш зосереджено на вивченні обчислювальної техніки, програмуванні.

Новий Національний курикулум з Комп’ютинга об’єднує три дисципліни: **комп’ютерні науки** (знання з принципів інформації та обчислень, роботи цифрових систем, їх використання у процесі програмування), **інформаційні технології** (створення програм, систем і цифрового контенту) і **цифрову грамотність** (здатність учнів використовувати інформаційні технології, вміти виражати себе, розвивати свої ідеї через інформаційні і комунікаційні технології на рівні, який відповідає сучасним вимогам ринку праці, формує навички активного громадянина цифрового суспільства).

З огляду на введення нового предмету «Комп'ютинг» і необхідності відповідної підготовки вчителів з його викладання Національною асоціацією з ІКТ (Naace) разом з Мережею «Ком'ютинг у школі» (CAS - Computing at School) було створено посібники для вчителів початкової і середньої школи - «Комп'ютинг у Національному курикулумі» (Computing in the National curriculum. A guide for primary teachers. A guide for secondary teachers.), в яких надаються методичні рекомендації щодо викладання та оцінювання ІК-компетентності учнів [2].

Згідно рекомендацій, викладених у посібниках, у *початковій школі* (1 і 2-й ключові етапи навчання, учні віком 5-11 років) *поточне оцінювання* з досягнутого рівня опанування **інформаційними технологіями і цифровою грамотністю**, як складовими «Комп'ютингу», запропоновано проводити використовуючи систему Mozilla Open Badges, яка надає валідні індикатори з визначення навчальних досягнень учнів у різних навчальних середовищах, оцінювати створення і ведення блогів, інтернет-сторінок, вміння спілкуватися із однолітками через інтернет. Оцінювання досягнень з **комп'ютерних наук** пропонується проводити за розробленими дескрипторами, які відповідають цілям даного предмету відповідно рівнів програми навчання (наприклад, для початкової школи визначено 5 рівнів). Крім цього, вчителі постійно обговорюють процес оцінювання на сайті Мережі «Ком'ютинг у школі», впроваджуючи і апробуючи найбільш вдалі форми і методи у своїх школах.

У *середній школі* (3 і 4-й ключові етапи навчання, учні віком 11-16 років) пропонується проводити *поточне оцінювання* ІК-компетентності через створення і підтримку блогів (самооцінка), проектній діяльності (самооцінка і оцінка діяльності проектної команди), участі у віртуальних спільнотах, проведення анкетування. В он-лайн режимі, спираючись на запропоновану Департаментом освіти Рамку з оцінювання навчальних досягнень (Progression Pathways Assessment Framework) деякі школи використовують Масовий відкритий он-лайн курс з «Комп'ютингу» (MOOC - Massive Open Online Course), систему Mozilla Open Badges, які надають можливість не тільки опанувати програми з програмування, підвищити свій рівень цифрової грамотності, але й проводити онлайн оцінювання з навчальних досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання наприкінці 3-го ключового етапу навчання проводиться на розсуд вчителів (оцінюючи рівень володіння онлайн-сервісами) відповідно шкільним навчальним планам і програмам, оцінювання по закінченні обов'язкової середньої освіти (4-й ключовий етап навчання, учні віком 16 років) проходить через зовнішні кваліфікаційні тести та екзамени, після чого учні отримують разом із Сертифікатом про загальну середню освіту (GCSE) відповідні рівні кваліфікації. Після введення у Національний курикулум предмету «Комп'ютинг» кількість кваліфікацій з інформаційних технологій була значно збільшена.

Надаючи рекомендації щодо форм і методів оцінювання навчальних досягнень учнів з «Комп'ютингу» Департамент освіти Великої Британії надає самостійність школам у виборі інструментарію оцінки навчальних досягнень учнів окрім підсумкового оцінювання наприкінці 4-го ключового етапу навчання

зовнішні кваліфікаційні тести для якого знаходяться в стадії розробки і обговорень.

Досвід Великої Британії з визначення інструментарію оцінювання навчальних досягнень учнів з «Комп'ютерингу» може бути використаний для формування та оцінки ІК-компетентності учнів українських загальноосвітніх навчальних закладів.

Список використаних джерел

1. Learning to grow: what employers need from education and skills. Education and skills survey 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.cbi.org.uk/media/1514978/cbi_education_and_skills_survey_2012.pdf
2. The Department for Education [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education>.
3. Computing at School — CAS [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.computingatschool.org.uk/data/uploads/ICT%20and%20CS%20joint%20statement.pdf>.